

PRACE POLOWE. Orka przedzimowa

Ziębła dla jarych

Właściwe zabiegi uprawowe pozwalają na stworzenie optymalnych warunków w środowisku glebowym, które umożliwią umieszczenie materiału siewnego na odpowiedniej głębokości, zapewnią sprawne kiełkowanie oraz wzrost i rozwój roślin.

Żniwa minęły i nadchodzi czas, kiedy będziemy musieli zadbać o ziemię, aby wiosną zastać ją w jak najlepszej kondycji. Przygotowanie gleby do wiosennych siewów wymaga wykonania wszystkich niezbędnych prac polowych.

Uzyskanie maksymalnego plonu umożliwia nam wykonanie różnych zabiegów agrotechnicznych, których zadaniem jest utrzymanie lub wzrost produktywności gleby, regulowanie stosunków wodno-powietrznych i ciepłych oraz uruchamianie skład-

ników pokarmowych. Istotne jest zagospodarowanie resztek poźniwnych i słomy po zbiorze, gdyż wpływa to na poprawę bilansu próchnicznego gleby. Zabiegi agrotechniczne zapobiegają także tworzeniu się chorób glebowych (skorupa glebowa, podeszwa płużna, nadmierne zagęszczenie warstw podornych) i przeciwdziałają erozji.

Zima w ostrej skibie

Jednym z zabiegów spełniających większość tych zadań jest orka przedzimowa. Jest to głęboka orka wykonywana jesienią pod rośliny jare, którą pozostawia się na zimę w ostrej skibie. Głębokość powinniśmy dostosować do gatunku uprawianej rośliny, natomiast stosunek głębokości do szerokości skiby powinien wynosić 1:1, 1-1,3.

Najgłębszą orkę (25-30 cm) wykonujemy pod buraki cukrowe. Pod inne rośliny jare należy ją spłyścić do 20-22 cm, a w przypadku uprawy zbóż po okopowych nawet do 10-15 cm. Gleby ciężkie należy orać wcześniej, natomiast lekkie, łatwiejsze w uprawie – późną jesienią. Orkę przedzimową tzw. zięblę wykonujemy po ostatnich pracach jesiennych. Jej technika wykonania jest podobna do techniki wykonania orki siewnej.

Zanim przystąpimy do wykonania tego zabiegu powinniśmy uwzględnić:

- kategorię ciężkości gleby,
- wilgotność gleby,
- głębokość i równomierność głębokości orki,
- stopień wyskibienia,

- jakość wyorania grzbietu i bruzdy rozorywkowej.

Strukturotwórczy mróz

Warto zwrócić szczególną uwagę na wyskibienie roli, powodujące większe przemarznięcie skib, co jest warunkiem strukturotwórczego działania mrozu. Poza tym głębokie spulchnienie umożliwia większe napowietrzenie i magazynowanie wody w glebie.

Ważne jest, aby nie wykonywać orki wiosennej pod zboża jare. To właśnie ziębła ma korzystny wpływ na glebę, poprzez tworzenie struktury gruzełkowatej i zwiększenie polowej pojemności wodnej. Pozwala nam na lepsze strukturotwórcze działanie mrozu, poprzez ruchy gleby związane z zamrażaniem i rozmarzaniem zawartej w niej wody oraz niszczenie szkodliwych agrofagów roślin uprawnych.

Podeszwa płużna

Jeśli zauważyliśmy, że na polu występuje podeszwa płużna, powinniśmy wykonać orkę z pogłębiaaczem, dzięki czemu zapobiegamy tworzeniu się zastoisk wodnych i utrudnionemu wsiąkaniu wody opadowej oraz powstawaniu słabiej rozwijającego się systemu korzeniowego roślin uprawnych. Należy zaznaczyć, że ziębli nie należy wykonywać na terenie narażonym silnie na erozję wodną. Tereny o wysokim stopniu nachylenia zbrocza nie powinny być uprawiane w systemie orkowym, gdyż są wtedy narażone na zmycie. Na takich terenach powinniśmy założyć trwałe użytki zielone lub pokrywać je roślinnością, która poprzez swój system korzeniowy przyczyni się do wiązania gleby zapobiegając erozji wodnej.

*Małgorzata Stempniak
DODR we Wrocławiu*

foto: Agnieszka Siegel